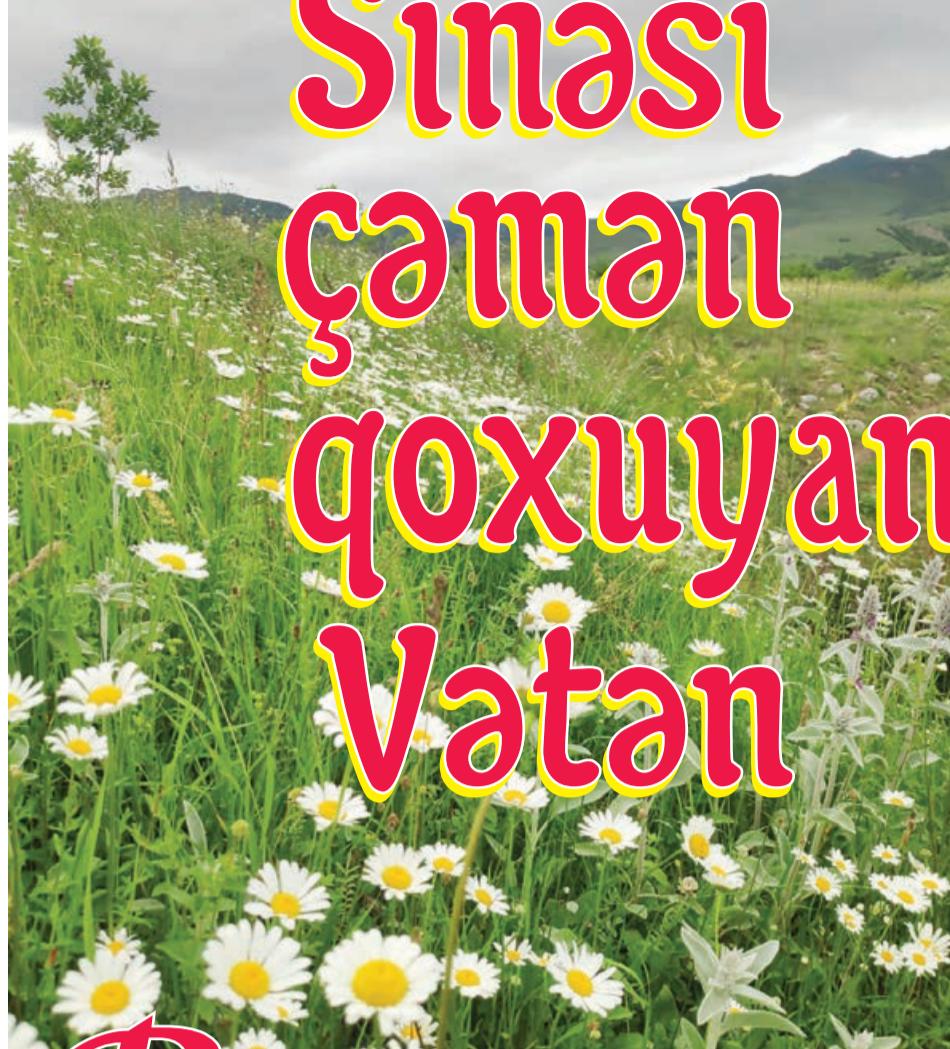

Sinası çəman qoxuyan Vatan

Paytaxtın istisindən, səs-küyündən aralanın zirvələrə sarı yola çıxırıq. Solda, üfüqdə dənizin mavi zolağı, sağda isə tədricən sira dağlar boy alıb gedir. Quşardan dağlara çıxan yolla yuxarı qalxdıqca hava soyuyur, adamı istisi ilə yandıran sərt yay mənzərlərinə tədricən baharın naxışları qonur. Sən isə sanki yol getmirsən, qızmar yayı ince bahara çevirən bir sehrli filmin tamaşaçısı olursan. Sanki paytaxtdan dağlara sarı yox, yayın istisindən, cirhacırından ucalarda çıçəkləyən çəmənlərin yazına qonaq gedirsən.

Bütün varlığınla dərk edirən ki, həqiqətən də Azərbaycan Yer üzündə nadir təbiət mənzərlərinə malik olan ən gözəl ölkələrdən biridir. Bu qonirsız mənzərləri qorumaq, onlardan zövq almaq və onları vəsf etmək hər birimizin vəzifəsidir. Vətən sevildikcə şirin olur və bu sevgi qanlı döyüslərdən, ruhları vətənin səmalarına qanadlanan şəhidlərimizin təbəssümündən və bir də keçmişimizin dərinliklərindən həzin bulaq kimi sizib gələn xatırələrdən ibarətdir. Vətən elə gözəl, duygusal məhfumdur ki, onu səslə də, sözlə də, qoxu və mahni ilə də qavramaq, hiss etmək mümkündür.

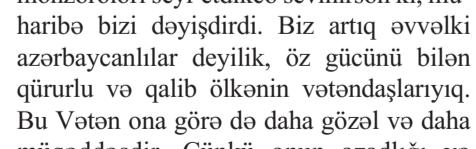
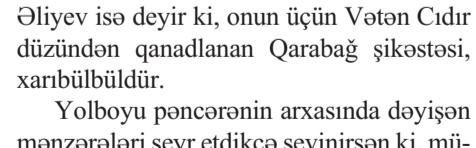
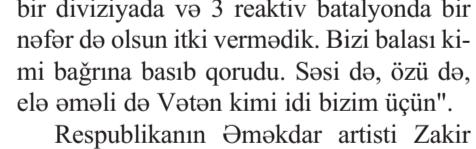
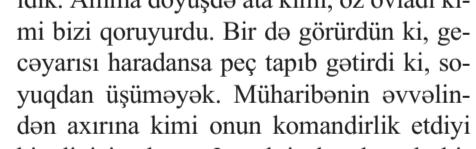
Mən vətəni qoxusu ilə tanıdım, ətrini ruhumə çəkməklə onun necə gözəl və əvəzedilməz olduğunu anladım. Bu lap çoxdan olub. 60 il əvvəl 6-7 yaşında xırda uşaqlar idik, kəndimiz balaca idi, onun ayağında da kiçik talalarla dolu bir meşə vardı. Yazda bu talalar ağgül, qırmızıgül, sarıgül dediyimiz çıçəklərlə gül açardı. Ən gözəl talanı seçib, özümü çıçəklərin sinəsinə atardım, qucaqlayıb, bağrıma basıb çəmən qoxusunu sinəmə çəkər və dünyada hər şeyi unudardım. Sanki o tala məni çəmən qollarının və nadir qoxusunun ağışuna alıb göyün yedinci qatına qaldırdı. Aradan illər keçsə də Vətən deyəndə o qoxu aglıma hakim kəsilir.

Qarabağ müharibəsi iştirakçısı, gənc döyüşçi Qubad Həsənov danışır ki, onun yaddaşına vətən anlayışı döyüşlərin birində komandirləri mayor Kərəmət Əliyevin ba-

ğırın səsi ilə həkk olunub: "Qızğın döyüşlər gedirdi. Bizə verilən koordinatları vuran kimi komandirimiz əmr verirdi ki, disloka-

siya yerini yubanmadam dəyişək. Bəzən elə olurdu ki, düşmən yerimizi təyin edə bilirdi. Adətən, belə olanda bircə an belə yubanmadan tutduğun mövqeni gullə kimi tərk etməlisən. Ona görə ki, hər yubanmışın saniyə ölümü sənə sürətə yaxınlaşdırır. Amma bir dəfə necə oldusa, bir az ləng tərəpendik, mayor Əliyev aslan kimi nərə çəkib üstümüzə bağıldı: "Mən sizi bura döyüşə gətirmişəm, ölməyə yox!!!". Səs elə

güclü, elə zəhmli idi ki, ayağımızın altında yer titrədi və göz qırpmında maşınlara sıç-

rayıb mövqeyimizi dəyişdik. Yaşı 30, ya da 30-dan bir az artıq olar. Elə tay-tuş kimi idik. Amma döyüşdə ata kimi, öz övladı kimi bizi qoruyurdu. Bir də gördük ki, gecəyarısı haradansa peç tapıb götürdü ki, soyuqdan üzüməyək. Müharibənin əvvəlin-dən axırına kimi onun komandirlilik etdiyi bir diviziyada və 3 reaktiv batalyonda bir nəfər də olsun itki vermədi. Bizi balası kimi bağırna basıb qorudu. Səsi də, özü də, elə əməli də Vətən kimi idi bizim üçün".

Respublikanın Əməkdar artisti Zakir Əliyev isə deyir ki, onun üçün Vətən Cıdır düzündən qanadlanan Qarabağ şəhərəsi, xarıbülbüldür.

Yolboyu pəncərənin arxasında dəyişən mənzərləri seyr etdikcə sevinirən ki, müharibə bizi dəyişdirdi. Biz artıq əvvəlki azərbaycanlılar deyilik, öz gücünü bilən qururlu və qalib ölkənin vətəndaşlarıyız.

Bu Vətən ona görə də daha gözəl və daha müqəddəsdir. Çünkü onun azadlığı və müstəqilliyi uğrunda əsrlər boyu mübarizə aparmışıq.

Maşınımız Qusarın dağ yolları ilə Lə-

zə kəndindəki şəlaləyə sarı gedir. Yolbo-

yu aludə olduğumuz qonirsız mənzərələr vadər edir ki, tez-tez əyləci sixib avtomobilən enək, ruhumuzu təbiətin əsrarəniniz gözəlliklərinə təslim edək. Bakının yayından, istisindən, küləklərindən ayrılib zirvələrə səmtlənəndə özünü həqiqətən hamidan xoşbəxt və uğurlu sayırsan. Yolboyu çayın sahilində süni balıq gölləri buralara artıq təzə peşələrin gəlməsindən xəbər verir. Yolun sağında qarşımıza çobanyastığı çıçəkləri ilə dolu tala çıxır. Yerə düşüb yaxınlaşırıq, şəkillər çökürik, mənzərələrin gözəlliyyindən doya bilmirik. Bir-iki şəkli feysbuk səhifəsinə qoyuram. Moskvadan Aleksandr Demçenko Azərbaycan dilində soruşur ki, "sevir, yoxsa sevmir". Yəni ruslarda çobanyastığı ilə fala baxmaq varmış Demçenko soruşur ki, biz də belə fala baxmaq varmı. Yazıçı Yusif Vəzir Çəmənəzəminlinin nəslindən həmyerlimiz Hikmət Əzimzadə yazır ki, var. Cobanyastığı hamının yadına Azərbaycanı salır. Hami gəlmək istəyir, Bakı üçün darixidən yazır. Bakıya gəlmək istəyən çoxdur, hamı darıxır.

Dağlara sarı getdikcə gördük ki, onlarca avtobus yerli turistləri rayonlara daşıyır. Artıq turist marşrutları təşkil edən kiçik sahibkarların da sayı artmaqdadır. Demək olar ki, paytaxtdan tez-tez müxtəlif rayonlara bir və iki günlük turlar təşkil edilir. İnsanlar ən çox şəlalələri, gölləri, dağ mənzərələrini görmək üçün səyahətə çıxırlar. Qabaq bu kimsənin ağlına gəlməzdi, indi isə hamı gəzir.